

Posílení spolupráce v boji proti nemocem, jimž lze předcházet očkováním

Informační podklad ke sdělení a k návrhu doporučení o posílení spolupráce v boji proti nemocem, jimž lze předcházet očkováním

Podklad k dokumentům Rady č. 8676/18 a 8679/18
červenec 2018
zpracoval: Michal Pohl

Obsah:

- Hodnocení z hlediska principu subsidiarity: 3
- Odůvodnění a předmět: 3
- Obsah a dopad:..... 4
- Stanovisko vlády ČR: 5
- Předpokládaný harmonogram projednávání v orgánech EU:..... 5
- Projednávání ve výboru pro zdravotnictví PS PČR: 6

AKTUÁLNÍ VYDÁNÍ:	ŘADA: DOKUMENTY EU
Název: Posílení spolupráce v boji proti nemocem, jimž lze předcházet očkováním	Typ řady: interní
Zpracoval: Pohl, M.	První vydání řady: říjen 2004
Číslo: Podklad k dokumentům č. 8676/18 a 8679/18	Frekvence vydání řady: nepravidelná
Datum: červenec	Zaměření: Informační podklady k dokumentům EU projednávaným VEZ
Klíčová slova: Očkování	Jazyk: CZ Vydavatel: Kancelář Poslanecké sněmovny, Sněmovní 4, 118 26 Praha 1

PARLAMENTNÍ INSTITUT plní úkoly vědeckého, informačního a vzdělávacího střediska pro Poslaneckou sněmovnu, její orgány, poslance a Kancelář Poslanecké sněmovny, pro Senát, jeho orgány, senátory a Kancelář Senátu. Naše činnosti a produkty uvádíme níže.

Oddělení všeobecných studií	STUDIE Srovnávací studie Analytické studie	ODPOVĚDI NA DOTAZ Stručné odpovědi na dotazy členů Parlamentu	VYBRANÁ TÉMATA Studie zpracované k aktuálním problematikám	MONITORING Vybrané hospodářské měnové a sociální ukazatele	MIGRACE Přehled aktualit v oblasti migrace za vybrané období
	PŘEHLED SZBP Společná zahraniční a bezpečnostní politika EU	EUROZÓNA+ Přehled ekonomických událostí v EU	PODKLADY pro zahraničně politická jednání	PŘEDNÁŠKY pro zahraniční delegace, PS, Senát	
Oddělení pro evropské záležitosti	STANOVISKA kompatibility nevládních návrhů zákonů s právem EU	KONZULTACE k předkládaným vládním návrhům zákonů	DOKUMENTY EU Výběr z aktů a dokumentů EU zaslaných PS	ZPRÁVY Aktuální agenda v Bruselu	PODKLADY pro jednání výboru na mezinárodní úrovni
	INFORMAČNÍ STŘEDISKO Informace o činnosti Poslanecké sněmovny a prohlídky budov	ECPRD Spolupráce s Evropským centrem pro parlamentní výzkum a dokumentaci	PŘEDNÁŠKY pro Poslaneckou sněmovnu, pro školy, veřejnost	INFORMAČNÍ MATERIÁLY o fungování Poslanecké sněmovny, o legislativním procesu	ZÁPISY ze schůzí, seminářů, přednášek, kulatých stolů

SDĚLENÍ

Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů - Posílení spolupráce v boji proti nemocem, jimž lze předcházet očkováním
KOM(2018) 245 v konečném znění, kód Rady 8676/18

NÁVRH DOPORUČENÍ

Návrh doporučení Rady o posílení spolupráce v boji proti nemocem, jimž lze předcházet očkováním
KOM(2018) 244 v konečném znění, kód Rady 8679/18

- **Právní základ:**
Dokumenty informační povahy.
- **Datum zaslání Poslanecké sněmovně prostřednictvím VEZ:**
25. 5. 2018 (KOM(2018) 244)
29. 5. 2018 (KOM(2018) 245)
- **Datum projednání ve VEZ:**
24. 5. 2018 (1. kolo)
- **Procedura:**
Sdělení není projednáváno legislativním postupem, jedná se o dokument nelegislativní povahy, který nepodléhá schválení v Radě a Evropském parlamentu. Procedura je ukončena jeho přijetím a předložením těmto institucím.
V případě doporučení přijímá Rada návrh v souladu s procedurou uvedenou v čl. 168 odst. 6 a čl. 292 Smlouvy o fungování EU.
- **Předběžné stanovisko vlády (dle § 109a odst. 1 jednacího řádu PS):**
Datované dnem 4. června 2018.
- **Hodnocení z hlediska principu subsidiarity:**
Hodnocení z hlediska principu subsidiarity se v případě sdělení neuplatní, jedná se o dokument informační povahy.
Návrh doporučení je návrhem legislativního aktu, proto se hodnocení z hlediska subsidiarity uplatní. Domníváme se, že návrh je v souladu s principem subsidiarity. Doporučení není pro členský stát závazné.
- **Odůvodnění a předmět:**
Evropská komise v předkládaných dokumentech konstatuje, že přes nepochybné úspěchy očkování i v současné době v Evropské unii děti stále umírají na nemoci, jimž lze očkováním předcházet (např. spalničky). Podle Komise programy očkování ztrácejí na síle: čelí nízkému využívání očkovacích látek, váhavosti vůči očkování, rostoucím nákladům na nové očkovací látky, nedostatku v jejich výrobě a dodávkách v Evropě. Několik členských států EU se v současné době potýká s bezprecedentním nárůstem nemocí, jimž lze předcházet očkováním, a to kvůli nedostatečné proočkovanosti populace. Jen v roce 2017 se podle Komise v EU přes 14 000 lidí

nakazilo spalničkami – což představuje více než trojnásobek počtu případů hlášených v roce 2016. V posledních dvou letech zemřelo padesát lidí na spalničky a dva na záškrt. Evropská komise zároveň upozorňuje, že se v Evropské unii nedaří vymýtit spalničky v souladu s dohodnutými cíli Světové zdravotnické organizace. Rovněž stále přetrvává riziko, že se v EU znovu objeví virus dětské obrny, což ohrožuje status Unie jako oblasti prosté této nákazy. Míry proočkovanosti proti sezónní chřipce zůstávají značně pod cílem 75% proočkovanosti starších věkových skupin, který byl stanoven v doporučení Rady o očkování proti sezónní chřipce z roku 2009. Ve skutečnosti se proočkovanost starších věkových skupin proti sezónní chřipce v posledních několika letech ve většině členských států EU snížila.

Takovýto stav se jeví Komisi jako neakceptovatelný, a proto předkládá sdělení a návrh doporučení, které mají přispět k řešení těchto problémů.

- **Obsah a dopad:**

Sdělení

V předkládaném sdělení Komise navrhuje rámec opatření, jež mají být přijata Komisí ve spolupráci s členskými státy v oblasti očkování. Tato opatření Komise shrnuje do tří pilířů, kterými jsou (I.) **řešení váhavosti vůči očkování a zlepšování proočkovanosti**, (II.) **udržitelné politiky očkování v EU**, a (III.) **koordinace v EU a příspěvek EU k celosvětovému zdraví**. V rámci těchto tří pilířů Komise navrhuje prioritní činnosti, což jsou konkrétní opatření, která by měla být realizována k řešení problémů spjatých s očkováním.

Pokud jde o první pilíř, tj. **váhavost v očkování a zlepšování proočkovanosti**, Komise navrhuje např. posílit monitorování využití očkovacích látek; posílit ochranu zdravotnických pracovníků; optimalizovat osvětové činnosti a posílit boj proti dezinformacím na digitální úrovni či zlepšit přístup sociálně vyloučených obyvatel k očkování.

Co se týče druhého pilíře, který zahrnuje **udržitelné politiky očkování v EU**, Komise navrhuje např. vytvořit společný očkovací průkaz pro občany EU; vytvořit pokyny pro základní očkovací kalendář EU, který bude možné použít jako referenční materiál k optimalizaci vnitrostátních kalendářů a také pro potřeby občanů, kteří se pohybují přes hranice; zvýšit efektivnost a soudržnost rozhodování o očkovacích látkách usnadněním spolupráce mezi dotčenými orgány; vytvořit udržitelnou platformu pro peregistrační studie EU monitorující bezpečnost, efektivnost a účinek očkování či přijmout opatření ke zmírnění rizika nedostatku očkovacích látek aj.

V případě třetího pilíře, týkajícího se **koordinace v EU a příspěvek EU k celosvětovému zdraví**, Komise navrhuje vytvořit evropský systém sdílení informací o očkování, využít možnosti kohezních fondů EU k posílení zdravotnické infrastruktury v oblasti očkování a posílit spolupráci s mezinárodními organizacemi.

Návrh doporučení

Návrh doporučení navazuje na sdělení, přičemž obsahuje několik okruhů konkrétních opatření. Vůči členským státům přímo směřují doporučení v bodech 1-9. Doporučení určená členským státům zahrnují např. vytvoření vnitrostátních plánů očkování, zajištění proočkovanosti populace ve výši 95 % v případech spalniček s cílem vymýtit spalničky v EU, zlepšení přístupu k očkování (zaměřit se např. na sociálně vyloučené skupiny), posílení odborné přípravy v oblasti očkování či zvyšování povědomí o očkování.

Návrh doporučení v souladu se sdělením předpokládá vytvoření **Evropského systému sdílení informací o očkovacích látkách** za účelem vypracování pokynů o **společném očkovacím kalendáři EU, očkovacím průkazu EU a internetovém portálu se spolehlivými aktualizovanými informacemi o přínosech a bezpečnosti očkování**. Rovněž předpokládá vytvoření virtuálního datového skladu

sdužujícího informace o potřebách a zásobách očkovacích látek a mechanismu pro vzájemnou výměnu očkovacích látek mezi členskými státy a určení možností pro vytvoření fyzických zásob očkovacích látek pro případ propuknutí epidemii.

Vytvoření **společného očkovacího kalendáře EU** a **společného očkovacího průkazu EU** by podle Komise mělo zajistit kontinuitu imunizace v případě, že se občané, zejména děti, přemísťují z jednoho členského státu do druhého. V současné době velká rozmanitost očkovacích kalendářů a záznamů způsobuje podle zjištění Komise praktické problémy pro účinné sledování, monitorování a dokumentování očkovací anamnézy a také pro komunikaci mezi různými poskytovateli očkovacích látek v jednotlivých zemích a mezi nimi. Společný očkovací průkaz EU s dohodnutým základním souborem informací o každém očkování by měl usnadnit výklad záznamů o očkování, usnadnit pohyb občanů a snížit překážky očkování a současně by občanům i poskytovatelům zdravotní péče poskytoval informace, které potřebují, aby bylo zajištěno, že občané budou proti nemocem, jimž lze předcházet očkováním, imunizováni.

Vytvoření **oficiálního evropského internetového portálu pro informace o očkování**, který by obsahoval pravdivé informace ohledně očkování a očkovacích látek, by podle Komise pomohlo odstranit další z problémů s očkováním spojených - váhavost vůči očkování a klesající důvěra v něj. Lepší informovanost občanů by měla přispět k dosažení dalšího cíle stanoveného ve sdělení, a to udržet vysokou proočkovanosť populace u většiny nemocí, a u určitých tuto proočkovanosť ještě zvýšit na požadované hranice.

Vytvoření **virtuálního datového skladu sdužujícího informace o potřebách a zásobách očkovacích látek** by členskými státy a Komisi mělo umožnit určovat zásoby očkovacích látek, jež jsou k dispozici v případě epidemii nebo závažného nedostatku očkovacích látek, a vzájemně si vyměňovat přebytky. Komise rovněž v tomto ohledu doporučuje zvýšit výrobní kapacity v EU a zajistit kontinuitu dodávek.

Důležitým bodem doporučení je svolání **koalice pro očkování**, která by byla platformou pro celoevropské řešení problematiky očkování, ve spolupráci se sdruženími evropských zdravotnických pracovníků a příslušnými sdruženími studentů s cílem propagovat očkování a posílit partnerství a spolupráci v očkování s mezinárodními partnery.

- **Stanovisko vlády ČR:**

Vláda ČR návrh doporučení v obecné rovině vítá a podporuje jej. Zdůrazňuje úlohu a odpovědnost členských států v této oblasti. Pokud jde o konkrétní body návrhu, v případě virtuálního skladu očkovacích látek vláda ČR pochybuje o jeho praktické realizovatelnosti. Dále vláda ČR považuje návrhy týkající se učebních osnov za rozporné s principem subsidiarity a jdoucí za limity stanovené v čl. 164 a 165 Smlouvy o fungování EU.

- **Předpokládaný harmonogram projednávání v orgánech EU:**

V Evropském parlamentu byl k projednání tohoto dokumentu určen Výbor pro životní prostředí veřejné zdraví a bezpečnost potravin. Prozatím nebylo stanoveno datum projednání tohoto dokumentu.

- **Projednávání ve výboru pro zdravotnictví PS PČR:**

Výbor pro zdravotnictví PS PČR projednal dokument dne 12. 7. 2018 a usnesením č. 85 přijal tyto závěry:

Výbor pro zdravotnictví

- 1. bere na vědomí**

- sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů – posílení spolupráce v boji proti nemocem, jimž lze předcházet očkováním;
- návrh doporučení Rady o posílení spolupráce v boji proti nemocem, jimž lze předcházet očkováním a rámcovou pozici Vlády ČR k němu;

- 2. žádá vládu ČR,** aby jej informovala o projednávání tohoto návrhu v Radě a postoji, který při tomto projednávání zaujme.